

Nucené zrušení obchodní korporace v českém právu

Abstrakt

Zrušení obchodní korporace je první z více fází vedoucích k ukončení její existence, tedy k zániku. Jedná se o okamžik, kterým obchodní korporace typicky vstupuje do fáze likvidace, jejímž účelem je vypořádání majetku a závazků této osoby v právním smyslu, a jejímž vyvrcholením je právě okamžik zániku korporace. Fáze likvidace však nutně nastat nemusí, a to např. v případě, kdy dochází k přeměně nebo v případě sankčního zrušení tzv. neaktivní obchodní korporace.

Obchodní korporace může být zrušena rozhodnutím jejich členů nebo nejvyššího orgánu, *ex lege* nebo rozhodnutím soudu.

Zrušení soudním rozhodnutím představuje nejzávažnější zásah do práv zrušované korporace, ale i dalších osob, proto k němu musí být přistupováno zdrženlivě, což ostatně vyplývá i z judikatury Ústavního soudu a judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Právní úprava zrušovacích důvodů proto odpovídá nedostatku základních definičních znaků, které obchodní korporace v obecné rovině vykazují. Pro účely zrušení jsou přítom podstatné zejm. *affectio societatis*, účel existence a předmět činnosti v souvislosti s existencí majetku, vnitřní organizační struktura (tj. zejm. obligatorní orgány korporace) a osobní složka. Důležité ale je i plnění povinností administrativního charakteru.

Jednotlivé zrušovací důvody jsou vzájemně provázané, a to jak v rovině hmotného práva, tak v rovině práva procesního. Z obou těchto rovin zároveň plyne důležitost důsledného rozlišování jednotlivých zrušovacích důvodů, což mnohdy z důvodu způsobu úpravy této oblasti práva není nijak jednoduché. Z procesního hlediska lze však nalézt řadu společných prvků, které jednotlivé zrušovací důvody spojují. Jsou jimi například okruh účastníků, rozhodnutí o jmenování osoby likvidátora nebo odpadnutí důvodů pro vedení řízení.

S tématem zrušení obchodní korporace dále bytostně souvisí rozhodnutí o revokaci zrušovacího rozhodnutí, respektive otázka jeho přípustnosti v případě zrušení obchodní korporace soudem.

Klíčová slova: obchodní korporace, zrušení, soudní rozhodnutí